

A large, leafless tree stands in the middle of a flooded area. The water is dark blue and reflects the sky. In the background, there are buildings and a bridge. The sky is a clear, bright blue.

Doen wat
nodig is

INHOUDSOPGAVE

WAT DE VVD WIL IN HET WATERSCHAP DRENTS OVERIJSSELSE DELTA	3
WIJ WILLEN WERKEN AAN EEN WATERSCHAP.....	4
... waar het veilig is	4
... dat zijn zaken op orde heeft	4
... dat klaar is voor volgende generaties	4
Jouw waterschap werkt aan	5
... droge voeten	5
... voldoende ruimte voor water	6
... voldoende water en water voor later	7
Beter bestand tegen extremer weer	7
Schoon water.....	8
Samenwerken aan water.....	8
... betaalbaar en dienstbaar water	9
Betaalbaar	9
Dienstbaar	9
Innovatie.....	10

Nederland is kampioen in het beheer van water. Al in de dertiende eeuw hebben we ons in Nederland gerealiseerd dat waterbeheer zo belangrijk is dat we hiervoor een krachtig bestuursorgaan nodig hebben: het waterschap. We zijn trots op de wijze waarop we zo al eeuwen in staat zijn het water in ons land te besturen. De VVD wil dit zo houden, want door klimaatverandering worden we voor nieuwe uitdagingen gesteld.

Dit betekent dat we nu, en voor de volgende generaties de verantwoordelijkheid hebben om te zorgen dat eenieder in ons land in vrijheid kan wonen, werken en genieten van water en natuur. Waterschappen hebben daarbij met hun taken – droge voeten, voldoende water en schoon water – een uiterst belangrijke rol. Zonder hun zorg voor dijken, dammen, sluizen, gemalen en het beheer van talloze wateren en waterzuiveringsinstallaties zou het wonen en werken in de Nederlandse delta praktisch onmogelijk zijn.

De gevolgen van droogte en extreme stortbuien hebben een grote invloed op de systemen die waterschappen van oudsher beheren. Niet langer is het vanzelfsprekend dat water altijd, op de juiste manier voorradig is. De VVD wil aan de slag om keuzes te maken daar waar water een vitale rol speelt; we investeren in een klimaatbestendige inrichting, we spreken nationale kaders af, passen wetgeving aan en trekken samen op met inwoners, organisaties en het bedrijfsleven. Daarbij komt dat ruimte steeds schaarser wordt; er is concurrentie voor elke hectare beschikbare grond in Nederland: wonen, werken, ondernemen, landbouw, energie, natuur, recreatie en waterbeheer. Het moet allemaal samen. Dit heeft een grote impact op het te voeren beleid en het begrip van inwoners en bedrijven voor maatregelen die in het algemeen belang dienen te worden genomen. We willen de individuele vrijheid van mensen zoveel mogelijk respecteren. Daarom is regie en heldere communicatie van het waterschap en afstemming met de landelijke overheid, provincies en gemeenten belangrijker dan ooit.

De grenzen van waterschappen volgen sedert hun bestaan veelal de stroomgebieden van de rivieren en alle wateren die daar op uit komen. Die gebieden vallen daardoor niet samen met die van provincies. Dit geldt ook voor het Waterschap Drents Overijsselse Delta dat deels in de provincie Drenthe ligt en deels in de provincie Overijssel. Ons huidige uitgestrekte Waterschap Drents Overijsselse Delta is territoriaal ontstaan door talrijke samenvoegingen in de loop der eeuwen. Voor de VVD is de huidige territoriale en ook bestuurlijke omvang en samenstelling passend in dit tijdgewricht.

... WAAR HET VEILIG IS

Nederland is een waterrijk land. Het gebied van WDO Delta is omvangrijk. Van Assen tot Deventer met een 255.105 hectare groot werkgebied met veel landelijke gebieden en steden. Het gebied van het waterschap wordt vooral bepaald door stroom- en afwateringsgebieden: 7.045 kilometer watergangen, 872 kilometer waterkeringen, 16 rioolwaterzuiveringsinstallaties, 346 gemalen en 1.973 stuwen. Als we onze regio niet zo goed beschermd hadden tegen het water, zou een groot gedeelte regelmatig onder water staan. Aan de ander kant, konden we de afgelopen zomer merken dat we door langdurige droogte ook een tekort aan voldoende water kunnen hebben. Veiligheid in het waterschapsgebied van de Drents Overijsselse Delta, is voor de VVD een absolute topprioriteit. Voorop staat: veilig wonen, beschermd door dijken of door andere maatregelen om hoogwatersituaties te voorkomen. Een regio waar schoon water gegarandeerd is!

... DAT ZIJN ZAKEN OP ORDE HEEFT

Het waterschap moet verstandig en verantwoord met belastinggeld omgaan. De VVD staat een organisatie voor die zo krachtig en doelmatig mogelijk is. Belastinggeld is gemeenschapsgeld en daarom moet het zo effectief mogelijk worden besteed. Daar horen zo laag mogelijke belastingen bij.

... DAT KLAAR IS VOOR VOLGENDE GENERATIES

De omgeving waarbinnen het waterschap opereert, verandert in een rap tempo. De aankomende decennia met alle grote opgaven, waaronder klimaat, woningbouw en de energietransitie, zullen de waterschappen verder vormen. Bij veel van die opgaven zullen de waterschappen een leidende rol gaan vervullen. De VVD wil daarom een waterschap dat klaar is voor zo'n toekomst. Dat vraagt om vooruitstrevende stappen voor een duurzame en schone wereld van morgen.

Het waterschap hanteert bij al deze grote opgaven het principe dat water en bodem sturend is. Nieuwe projecten moeten bestaande situaties verbeteren of ondersteunen en mogen problemen niet afwentelen naar de toekomst.

Vrijheid kan niet zonder verantwoordelijkheid, dus ook voor het mondiale vraagstuk van energie, klimaat en water. De VVD wil dat overheid, bedrijfsleven en inwoners meer dan ooit hiervoor samenwerken. We nemen nu beslissingen voor de welvaart en het welzijn van volgende generaties.

... DROGE VOETEN

Waterschappen hebben de plicht om mensen te beschermen tegen water. De zeespiegel stijgt en vormt een gevaar voor ons land dat voor 60% onder zeeniveau ligt. Wateroverlast komt niet meer alleen van rivieren en de zee maar ook van 'boven'. Er valt meer regen, dat ongelijkmatiger over het jaar verspreid is: natte winters, langere perioden van droogte en intensieve hoosbuien. Gevaarlijke situaties en schade kunnen het gevolg zijn van water dat langer in de straten blijft staan omdat de riolen de hoeveelheid water niet kunnen verwerken. De belangrijkste taak voor waterschappen blijft te zorgen dat we **veilig blijven voor water**; droge voeten zijn primaire levensbehoeften om te kunnen wonen, werken en recreëren in ons land.

- Het creëren van waterberging is noodzakelijk om intensieve hoosbuien op te kunnen vangen. Het waterschap doet dit in samenwerking met provincies, gemeenten, inwoners, boeren en bedrijven.
- Voor elk gebied in Nederland is een eigen specifieke aanpak nodig. Het waterschap zet kennis van het gebied in om met inwoners en andere belanghebbenden tot een gedragen oplossing te komen.
- Dijkversterkingsprojecten bieden kansen voor toerisme, recreatie, energie en de regionale economie. De urgentie van waterveiligheid dient echter wel leidend te blijven; wensen omtrent gebiedsontwikkeling mogen niet tot vertraging van een dijkversterking leiden.
- Waterschappen spannen zich, waar nodig, in om doelgericht en innovatief de dijken te versterken.
- De waterschappen moeten voldoende middelen hebben voor droge voeten via het Hoogwaterbeschermingsprogramma. Het Deltafonds zal jaarlijks verlengd moeten worden.
- Het waterschap pakt de bestrijding van schadelijke buitenlandse planten- en diersoorten in het water (invasieve exoten) proactief op om te voorkomen dat ze zich permanent vestigen en grote overlast kunnen veroorzaken.

... VOLDOENDE RUIMTE VOOR WATER

Het weer wordt extremer. Het klimaat verandert, met als gevolg droogte en overvloedige wateroverlast. Dit leidt tot zorgen, overlast en schade voor inwoners en ondernemers. De veranderingen in weersomstandigheden hebben invloed op ons huidige leefsysteem. We worden geconfronteerd met zeespiegel- en rivierwaterstijging en bodemdaling. Het is noodzakelijk om het huidige systeem aan te passen aan deze veranderende weersomstandigheden en keuzes te maken om Nederland op een andere manier in te richten. Deze keuzes schuift de VVD niet door naar de volgende generatie. Er is nu meer **ruimte voor water** nodig om de uitdagingen het hoofd te bieden. We kunnen water en bodem niet meer zomaar naar onze hand zetten. Daarbij realiseren we ons dat ruimte schaars is, er is concurrentie voor elke beschikbare grond in Nederland. Met maatregelen werken we ernaar toe dat Nederland optimaal is voorbereid op overstromingen, wateroverlast, hittestress, droogte, verdroging en bodemdaling.

- Het waterschap moet vanaf het eerste begin worden betrokken bij keuzes in de ruimtelijke omgeving. Elk gebied in Nederland heeft zijn eigen aanpak nodig en de waterschappen hebben gebiedskennis die noodzakelijk is om de juiste keuzes te maken voor de toekomst.
- Elke woningbouwopgave en ieder infrastructureel werk moet voldoen aan het uitgangspunt van waterbestendigheid, ook voor toekomstige generaties. In één keer goed, ontzorgt ook onze kinderen en kleinkinderen en bespaart uiteindelijk veel geld.
- Elke druppel water telt. De inwoners spelen een rol bij het opvangen van water. We stimuleren het afkoppelen van regenpijpen, de aanleg van blauw-groene daken op gebouwen en blauw-groene schoolpleinen, het vergroenen van tuinen ('Tegel eruit, plantje erin'), wateropvang in sterk verstedelijkt gebied etc. Waterschappen werken hierbij samen met gemeenten, provincies, het rijk, maatschappelijke partners en het bedrijfsleven.
- Het is belangrijk dat waterschappen ook investeren in (tijdelijke) waterberging. Voor perioden van wateroverlast en om water vast te houden voor droge perioden.
- Om het landelijk gebied toekomstbestendig te maken moeten we water de ruimte geven binnen het Nationaal Programma Landelijk gebied en zullen waterkwaliteitsdoelen een gelijkwaardige plek moeten krijgen.
- Het landelijk gebied wordt zoveel mogelijk bestand tegen het klimaat door mogelijkheden slim te combineren: zoals het watersysteem, veenweideproblematiek, energietransitie, biodiversiteit etc.. Regionaal maatwerk is noodzakelijk, in goed overleg met betrokkenen waarbij het waterschap een belangrijke partner is.

... VOLDOENDE WATER EN WATER VOOR LATER

Een essentiële taak van waterschappen is, naast droge voeten, schoon water en voldoende water. Schoon water is van levensbelang om gezond en veilig te kunnen leven en moet gegarandeerd zijn. Met (veelal) technische maatregelen hebben de waterschappen hun taken tot nu toe uitgevoerd. De grenzen aan deze technische maatregelen komen in zicht in veel gebieden in Nederland. De taak van waterschappen wordt daardoor complexer. We moeten nu stappen zetten zodat er ook **water is voor later**; elke druppel telt.

Voldoende water, van goede kwaliteit in onze sloten, beken, meren, kanalen en rivieren is alleen mogelijk als het waterschap goed samenwerkt met alle partijen. Waterbeheer is teamsport en daar zijn we als Nederland goed in. Om kampioen te blijven en de leefbaarheid in de Nederlandse delta te behouden zullen we samenwerkingen moeten intensiveren. De VVD ziet waterschappen als de spin in het web op het gebied van kennis, denkkraft en innovatieve oplossingen. Nederland moet nog meer 'water bewust' en 'water betrokken' worden. Daarbij moeten inwoners en ondernemers zich realiseren dat ook zij een verantwoordelijkheid hebben.

Beter bestand tegen extremer weer

- Elke druppel water telt. Ons watersysteem is op orde en voorziet de (functies voor) stedelijke, landelijke, industrie- en natuurgebieden jaarrond van voldoende water. Dat betekent dat er over de seizoenen een optimale balans wordt bereikt tussen te nat en te droog. Tegelijkertijd zijn inwoners, bedrijven en medeoverheden voldoende weerbaar tegen de onvermijdelijke gevolgen van extreem weer. Dit vereist goede samenwerking met alle partijen. Inwoners en ondernemers moeten zich realiseren, dat ook zij hierin een verantwoordelijkheid hebben om meer 'water-bewust' en 'water-betrokken' te worden.
- Het waterschap neemt bij besluitvorming en de uitvoering van de huidige taken ook maatregelen tegen extremere weersomstandigheden op als criterium; zowel in natte als in droge periodes. Het watergebruik en de waterbeschikbaarheid moeten meer in balans komen. Naast de focus op het oppervlaktewater moet ook voor het grondwater rekening worden gehouden met extremen.
- Om te besluiten welke maatregelen effectief zijn (o.a. regenwater beter vast houden en opvangen) heeft het waterschap kennis nodig. Veel kennis is aanwezig, maar bij onderwerpen als droogte zijn er landen in bijvoorbeeld Zuid-Europa die meer ervaring en kennis hebben hierover. Waterschappen gaan hun kennis verbreden door deze ook buiten Nederland op te zoeken.
- Schade door droogte willen we zoveel mogelijk beperken door actief en beter samen te werken met partners. Dat doen we door het waterbewustzijn van inwoners, bedrijven en overheden te vergroten. Samen zorgen we voor een systeem dat bestand is tegen extreme weersomstandigheden om de maatschappelijke schade zo laag mogelijk te houden.
- Waterschappen doen mee aan innovaties op het gebied van waterbeheer, samen met bedrijfsleven en kennisinstituten. Juist innovaties op het gebied van klimaatadaptatie worden gestimuleerd.

Schoon water

- Schoon oppervlaktewater is van levensbelang voor inwoners, Nederlandse drinkwaterbedrijven, boeren en ondernemers die van schoon water afhankelijk zijn; iedereen moet zonder zorgen kunnen ondernemen, zwemmen, recreëren of vissen.
- In 2027 moet Nederland voldoen aan de Europese 'Kaderrichtlijn Water'. Dat stelt scherpe eisen aan wat wel en niet moet. Als badkuip van Europa moet Nederland worden beschermd tegen vervuild water vanuit andere landen zodat wij niet het afvoerputje worden. Het waterschap werkt samen met de provincie, landelijke overheid en gemeenten aan schoner water. Maximale inspanning en maatwerk is nodig, waarbij de kosten en oplossingen wel in evenwicht zijn.
- De Europese, landelijke of wetenschappelijk (internationaal) erkende normen voor waterkwaliteit zijn de normen die we voor het waterschap hanteren. Dit geldt ook voor de afgifte van stoffen, die gevaarlijk zijn voor mens of milieu.

Samenwerken aan water

- Het waterschap beschouwt water als drager van brede gebiedsdoelen, daarom zoeken we verbinding en willen we beter samenwerken met partners, andere overheden, boeren, bedrijven en inwoners. We faciliteren vanuit ons netwerk en onze kennis. De actualiteit dwingt tot snelle acties.
- Draagvlak creëren is noodzakelijk. Bij projecten op o.a. het gebied van dijkversterking en watergebiedsplannen, kunnen inwoners participeren waarbij voor elk gebied en project een andere manier van participeren ingezet kan worden.
- Het waterschap zet alle communicatiemiddelen in en werkt samen met partners als gemeenten, natuurorganisaties en bijvoorbeeld tuincentra om inwoners 'waterbewust' en 'water betrokken' te maken. Speciale aandacht is er voor kinderen en jongeren.
- Denktanks zijn een goede manier voor kennisoverdracht tussen de waterschappen en maatschappelijke organisaties of het bedrijfsleven.
- Watergebruikers worden gestimuleerd om zuiniger om te gaan met beschikbaar water en te zorgen voor onder meer eigen waterberging door bewustwording te creëren.

... BETAALBAAR EN DIENSTBAAR WATER

Waterschappen heffen zelf belasting bij inwoners, boeren en ondernemers voor het zuiveren van water en het onderhouden van het watersysteem. Door verantwoord om te gaan met belastinggeld werkt het waterschap aan **betaalbaar water, dat dienstbaar** is aan de inwoners, boeren en bedrijven die belasting betalen. De uitgaven van het waterschap moeten worden ingezet voor de uitvoering van de taken van het waterschap, nu en in de toekomst. De VVD wil een waterschap dat midden in de maatschappij staat, actief is en meer naar buiten treedt om open te communiceren met inwoners en betrokkenen. Er wordt helder aangegeven wat wél en niet kan op watergebied, nu en richting de toekomst. Daarbij geldt: geen onnodige regels en een positieve houding bij voorstellen die door inwoners en ondernemers voorgelegd worden aan het waterschap. **Innovatie** en slimme ideeën en technieken worden aangewakkerd en gesteund op het gebied van watermanagement, zodat Nederland vooruitstrevend blijft. De waterschappen kunnen daarmee een springplank zijn voor de Nederlandse watersector.

Nederland – waterland – is rijk aan prachtige landschappen en mooie natuur. In een gezonde toegankelijke natuur kunnen mensen van water en natuur genieten. Daarnaast heeft de natuur ook ruimte nodig. Dit betekent dat het waterschap een adviserende rol kan spelen als het gaat om verschillende functies van natuurgebieden. De provincie blijft verantwoordelijk voor het aanwijzen van zwemplekken.

Betaalbaar

- De belasting moet op een eerlijke manier worden verdeeld tussen inwoners, boeren en bedrijven. Iedereen, ook natuurorganisaties, moet meebetalen.
- Het waterschap gaat verstandig en verantwoord om met belastinggeld. De organisatie moet zo compact en krachtig mogelijk zijn. We investeren in toekomstbestendige dijken, sluizen, gemalen en waterberging voor waterveiligheid, en rivieren, slootjes, meren die bestand zijn tegen extreme hoosbuien en langdurige droogte. Goed waterbeheer en het bewaken van onze waterveiligheid kost geld en dit doen we tegen zo laag mogelijke kosten.
- Bij alle activiteiten houdt het waterschap oog voor beleid dat meer doelen kan dienen en dat mogelijkheden slim combineert. Vanuit de watertaken kan het waterschap meewerken aan het oplossen van bredere maatschappelijke vraagstukken rond bodem en klimaat. Te denken valt aan de energietransitie, de transitie naar een circulaire economie, biodiversiteit etc. Door scherp te begroten en geen onzinnige uitgaven zijn de kosten nooit hoger dan noodzakelijk.
- Het waterschap is scherp op de effectiviteit van subsidies. Wanneer een subsidie niet tot resultaten leidt of het onduidelijk is waar het geld precies aan is besteed, wordt de subsidie meteen ingetrokken. Bij misbruik van subsidie wordt het geld teruggevorderd.

Dienstbaar

- Het waterschap heeft kundige werknemers en werkt actief aan het in stand houden van hun kennis en kunde zodat zij in staat blijven om te voldoen aan de eisen van de snel veranderende omgeving. Als lerende en groeiende organisatie is het waterschap een aantrekkelijke werkgever.
- Het waterschap is er voor iedereen. Dat begint met het bieden van een luisterend oor en het verlenen van goede dienstverlening. Het waterschap hoort te weten wat er speelt en hierop te anticiperen. Inwoners moeten actief worden geïnformeerd over wat er speelt in hun waterschap.
- Het waterschap heeft een toegankelijke website, goede digitale diensten, waarop de informatie helder en begrijpelijk wordt gepresenteerd en is goed bereikbaar. Sociale media wordt ingezet om mensen te actief te informeren over actuele zaken en op een laagdrempelige manier te communiceren met inwoners, boeren en bedrijven.

- Belanghebbenden moeten mee kunnen praten en in een vroeg stadium worden betrokken bij de besluitvorming. Het waterschap werkt actief aan draagvlak.
- Ondernemers en boeren moeten een apart aanspreekpunt hebben bij het waterschap.
- Maatschappelijke initiatieven worden omarmd. Met name initiatieven die gericht zijn op klimaatadaptatie. Er wordt ruimte geboden aan inwoners, boeren en ondernemers om initiatief te nemen om tot een oplossing te komen voor problemen in hun leefomgeving.
- Digitalisering: voor inkoopbeleid, basisregistratie, belastingen en uitvoerende watertaken worden vooruitstrevende digitale middelen ingezet om de taken beter en goedkoper uit te voeren. Het waterschap zorgt ervoor dat de systemen veilig en betrouwbaar zijn en up-to-date beveiligd zijn in het kader van cybersecurity. Privacy is een groot goed; het waterschap moet de digitale privacy van de inwoners waarborgen en data goed beheren.
- Het waterschap gaat met respect om met erfgoed en biedt inwoners de mogelijkheid om kennis te maken met het cultureel erfgoed door deze open te stellen bij bijvoorbeeld Open monumentendagen.
- Het waterschap geeft ondernemers ruimte en stimuleert ondernemers het beste te doen. Zij is daarom terughoudend in het stellen van regels. Het stellen van regels die strenger zijn dan landelijke of Europese wet- en regelgeving moet worden voorkomen. Extra regeldruk leidt tot extra druk op handhaving en daarmee tot onwenselijke extra kosten voor inwoners en ondernemers.
- Het waterschap moet zich goed voorbereiden op haar taken binnen de Omgevingswet, die een andere manier van werken vraagt. Helder moet in kaart worden gebracht welke watergebiedsplannen op orde zijn, wat in uitvoering is en waar inwoners en ondernemers rekening mee kunnen houden. De Omgevingswet is een kans voor het waterschap om de samenwerking met andere overheden te verbeteren en de waterbelangen actief op de kaart te zetten.

Innovatie

- Het waterschap streeft innovatie na en faciliteert bedrijven en onderwijs. Vernieuwen en doorontwikkelen is de oplossing voor toekomstige vraagstukken. Klimaatverandering, schoon en jaarrond voldoende water, hergebruik van grondstoffen, dijkversterkingen en grondwater zijn aandachtsvelden die voorrang verdienen.
- Experimenten op het gebied van innovatie voert het waterschap graag uit met het bedrijfsleven, waaronder de agrarische sector, zodat die voorop blijft lopen op het vlak van klimaatadaptatie en schoon water.
- Het waterschap heeft veel bezittingen, zoals dijken, sluizen, bruggen, gemalen en rioolwaterzuiveringen, die gedurende de gehele levensduur van hun inzet stelselmatig onderhouden en vervangen moeten worden als dit nodig is. Het waterschap maakt daarbij gebruik van de nieuwste technieken, die zorgen voor een zuiniger en beter gebruik waardoor geld wordt bespaard.